

Produktbeskrivning: Enhetsvärde- och volymindex för utrikeshandeln

För uppföljning av ändringar i priser och kvantiteter inom utrikeshandeln uträknas enhetsvärde- och volymindex. Index som beskriver pris- och mängdutvecklingen är ett viktigt redskap i det arbete som beslutfattare, planerare och forskare, både inom den privata och den offentliga sektorn, utför såväl på nationellt plan som inom EU och i många internationella organisationer.

Begrepp, definitioner och klassificeringar

Vid beräkning av utrikeshandelsindex används som beräkningsformel för enhetsvärdeindex Laspeyres' formel och för volymindex Paasches formel. Index räknas som kedjeindex och året som föregår beräkningsåret är alltid jämförelseår.

Följande formel används vid beräkningen av enhetsvärdeindex:

$$P(L) = \frac{\sum w(0) (p(n)/p(0))}{\sum w(0)}$$
 där p = indexvarukodens enhetsvärde och w = indexvarukodens viktkoefficient

Volymindex beräknas med tillhjälp av enhetsvärdeindexen. Den månatliga volymindexen beräknas så, att månadens värdetal deflateras med motsvarande enhetsvärdeindex och värdet som man får jämförs med föregående års genomsnittliga månadsvärde. Kumulativa volymindex beräknas på motsvarande sätt med tillhjälp av kumulativa värdetal genom att använda kumulativa enhetsvärdeindex som deflaterer.

Poängtalet för bytesförhållandet beräknas enligt formeln: (enhetsvärdeindex vid export / enhetsvärdeindex vid import) x 100

Både månatliga och kumulativa enhetsvärde- och volymindex kedjas genom att multiplicera okedjade index med motsvarande föregående års kedjade årsindex.

Som indexvarukoder används den kombinerade nomenklaturens (KN) undernummer. Vid beräkning av månatliga och kumulativa enhetsvärdeindex används indexnumrens statistikvärde som prisuppgift per den mängdenhet som anges i KN-nomenklaturen. Både i månatliga och kumulativa enhetsvärdeindex används hela (föregående) årets prisuppgifter som prisuppgifter för jämförelseåret. Viktkoefficienterna för indexvarukoderna får man från jämförelseårets värdeandelar. Viktkoefficienterna höjs per varuklass så att summan för viktkoefficienterna som hör till respektive varuklass motsvarar varuklassens värdeandel under jämförelseåret.

Enhetsvärde- och volymindex för utrikeshandel beräknas och publiceras enligt produktklassificeringen efter näringsgren (Classification of Products by Activities eller CPA) samt enligt varornas huvudsakliga användning (Main Industrial Groupings eller MIG).

Statistikens tillförlitlighet, tillgänglighet och aktualitet

Både det månatliga och kumulativa indexmaterialet kontrolleras efter att det månatliga statistikmaterialet för utrikeshandel färdigställts. Uppgifterna som anlitats är emellertid preliminära och kan ändras vid den slutliga granskningen. I den kumulativa månadsindexen har man beaktat korrigeringsarna i statistikmaterialet som gjorts för de föregående beräkningsmånaderna.

Utrikeshandelns enhets- och volymindex publiceras inom fem veckor efter att utrikeshandelns månadsstatistik publicerats.